

ARBO RI&E NOB-sportduikverenigingen

Inleiding

Ook vrijwilligers lopen risico's voor hun veiligheid en gezondheid bij hun 'werk'. Duikverenigingen dragen de verantwoordelijkheid voor de veiligheid en gezondheid van deze vrijwilligers. Het verenigingsbestuur heeft dus een *zorgplicht*.

Om daarbij te helpen, heeft de wetgever in de Arbo-wet bepaald dat organisaties een risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) moeten opstellen. Dit als eerste stap naar goede arbeidsomstandigheden. De NOB ARBO-check is speciaal ontwikkeld voor NOB-duikverenigingen en -scholen.

De RI&E moet door alle duikverenigingen worden gemaakt. De Arbeidsinspectie kan dat ook controleren. Daarbij hoeft een duikvereniging zich voor het maken van de RI&E niet te laten bijstaan door een Arbo-dienst.

De informatie vanuit de NOB wordt in drie delen verstrekt:

Deel 1: "Bestuursaangelegenheden" bevat specifieke informatie over:

- Organisatie
- Voorlichting
- Vergunningen
- Verzekeringen

Deel 2: "De instructeur en duikevenementen" bevat specifieke informatie over:

- Duikinstructie
- Binnenwateractiviteiten
- Buitenwater duikactiviteiten
- Hulpverlening

Deel 3: "De materialen en de bar" bevat specifieke informatie over:

- Technische werkzaamheden
- Barbediening door vrijwilligers

Hieronder volgt een korte uitleg op wie de ARBO-wetgeving van toepassing is:

Juridisch kader

Het ARBO-besluit en de daarbij behorende (beleids)regels betreft arbeid, die wordt verricht in een gezagsverhouding.

Binnen onze duikverenigingen is meestal sprake van vrijwilligers die, betaald of onbetaald, met of zonder kostenvergoeding, onder het bereik van de regeling vallen, zoals dat ook geldt voor "gewone" werknemers.

Wanneer heb je dan die gezagsverhouding?

Wanneer vrijwilligers actief zijn binnen een vereniging hebben zij ingevolge de wetgeving een gezagsverhouding met de vereniging.

Voorbeeld 1 De barcommissie krijgt opdracht om op verenigingsavonden de bar met twee personen te bemensen, waarbij drank en ook een warme snack worden verzorgd.

Voorbeeld 2 Een instructeur krijgt 'opdracht' om dit jaar de duikinstructie te verzorgen, bijvoorbeeld in de vorm van het trainingschema of een opleidingsovereenkomst. Op dat moment ontstaat de gezagsverhouding, waarbij zoals gezegd een vergoeding van kosten of het anderszins verstrekken van een beloning geen rol speelt.

Wat zijn de bestuurstaken?

TAAK 1 Ga in de vereniging na waar vrijwilligers in een gezagsverhouding werken. Wie doet wat, waar, wanneer, hoe en met wie?

TAAK 2 Voer de RI&E uit.
Ga voor deze vrijwilligers na:
Wat zijn de gevaren in jouw duikvereniging voor deze vrijwilligers?
Hoe groot zijn die gevaren en wie zou er schade aan de gezondheid kunnen oplopen? En hoe?
Heb je voldoende voorzorgsmaatregelen getroffen, zodat het risico gering is?
Na het uitvoeren van de risico-inventarisatie heb je direct een goed overzicht van de arbeidsomstandigheden van de vrijwilligers en de onderwerpen die nog aandacht verdienen om deze arbeidsomstandigheden te optimaliseren.

TAAK 3 Maak een plan van aanpak.
Het plan van aanpak geeft je een goed inzicht in de maatregelen om de werkomstandigheden te verbeteren. Stel prioriteiten in het plan van aanpak. (Waar ga je het eerst iets aan doen?)
Overleg ten minste jaarlijks met de vrijwilligers of het plan van aanpak nog actueel is en of de RI&E herhaald moet worden (bijvoorbeeld voor een bepaald deel van de duikvereniging).

TAAK 4 Voer het plan van aanpak uit en houd het up-to-date
Herhaal de risico-inventarisatie regelmatig, bijvoorbeeld eenmaal in de vier jaar, of eerder als de situatie daartoe aanleiding geeft. Aanleiding hiervoor kunnen een verhuizing van het clubhuis zijn, het samengaan met een andere duikvereniging of de aanschaf van een compressor, duikbus of clubboot of na (bijna)ongevallen om herhaling in te toekomst te voorkomen.

Je voldoet hiermee aan de wettelijke verplichting tot het maken van een risico- inventarisatie en - evaluatie voor de vrijwilligers van jouw vereniging.

Aandachtspunten**Maatregelen en adviezen****Algemeen****Organisatie**

Leg duidelijk vast wat de taken en verantwoordelijkheden van de vrijwilligers zijn. Maak per functie een beschrijving met daarin de bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden. Dit geldt voor alle vrijwilligers in de club. Op die manier wordt namelijk duidelijk welke vrijwilliger het aanspreekpunt is voor een bepaalde kwestie en bovendien geeft het (en dat is van belang in het kader van de ARBO-wet) inzage in de geldende gezagsverhoudingen. De ARBO-wet zegt namelijk dat iedereen die werk vóór iemand doet een werknemer is en dat iedereen die werk voor zich laat doen een werkgever is. Hierbij is het niet van belang of het gaat om betaald werk of om vrijwilligerswerk.

Controleer zonodig de bevoegdheden van vrijwilligers. Sommige vrijwilligers beschikken niet over de papieren die zij zeggen te bezitten (geldigheid verlopen bijvoorbeeld). Overtuig jezelf, vraag de originelen ter inzage.

Voorlichting

Zorg ervoor dat iemand in de organisatie beschikbaar is als vraagbaak voor ARBO-zaken en geef voorlichting over ARBO-zaken aan de vrijwilligers. Het startpunt voor het verzamelen van kennis en informatie over ARBO-zaken is het boekje "ARBO-check Sportorganisaties" met het daarbij behorende boekje "Goede arbeidsomstandigheden: ook een zaak voor vrijwilligers!". Deze documenten zijn opgenomen op de INFO-CD, maar kun je tevens verkrijgen door een mailtje te sturen naar info@onderwatersport.org.

Geef vrijwilligers, indien nodig, voorlichting over de achtergronden van mensen met wie zij in contact komen. Het is voor bijvoorbeeld een instructeur / trainer van belang te weten dat iemand medisch goedgekeurd is, maar dat op het keuringsformulier is vermeld dat die persoon een bepaalde beperking is opgelegd.

Geef voorlichting over ARBO-zaken aan de vrijwilligers. Zorg ervoor dat nieuwe vrijwilligers voorlichting en instructie krijgen over de:

- risico's die ze lopen tijdens het vrijwilligerswerk
- maatregelen die de duikvereniging hiertegen heeft
- getroffen
- maatregelen die de vrijwilligers zelf kunnen treffen.

Gezondheid

Moet er veel getild worden? Dit is iets dat bij sportduikverenigingen veelvuldig voorkomt: de materialen die bijvoorbeeld nodig zijn voor een duikles zijn zwaar. Zorg ervoor dat de vrijwilligers maximaal 25 kg tillen. Een gewicht van 25 kg is de norm voor recht voor het lichaam tillen met gebruik van de beenspieren. Bij gedraaid tillen is de norm afhankelijk van het draaien veel lager.

Houd rekening met extra risico's van zwangere vrouwen. Dit aspect krijgt reeds in de duikopleidingen extra aandacht vanwege de blijvende schade die duiken met perslucht op het ongeborn kind kan hebben.

Ongewenst gedrag

Geef voorlichting over gedrag dat niet geaccepteerd hoeft te worden. Train zo nodig de vrijwilligers om daar op een goede manier mee om te gaan. Hierbij kun je denken aan een instructeur die een bijzonder lastige groep cursisten heeft, maar ook aan een clublid bij wie de handjes nogal los zitten

Zorg dat vrijwilligers met klachten over ongewenst gedrag bij iemand terecht kunnen (vertrouwenspersoon).
Eén persoon binnen een vereniging als aanspreekpunt aanwijzen en als zodanig bekend maken binnen de vereniging voorkomt onduidelijkheid en werkt drempelverlagend.

Vorbereid zijn op calamiteiten en noodsituaties

Stel de vrijwilligers op de hoogte van de regelingen die gelden voor de accommodatie(s) waar gebruik van wordt gemaakt.
Denk hierbij aan het clubhuis, maar ook aan de zwembadlocatie. Bovendien moeten de vrijwilligers weten wat te doen bij een noodgeval in buitenwater. Dit is geïntegreerd in de opleidingen. Een goede aanvulling hierop is het doen van een ongevalsimulatie met je vereniging. Een handleiding hiervoor is verkrijgbaar via www.nobshop.org.

Zorg voor voldoende EHB(D)O-voorzieningen en voor voldoende brandblusmiddelen in accommodaties. Een goed onderhouden en gevulde EHBO-doos en een zuurstofkoffer mogen niet ontbreken bij trainingen en evenementen.

Vergunningen

Zorg ervoor dat eventueel vereiste vergunningen zijn verkregen alvorens activiteiten te starten.
Voor het zelfstandig uitbaten van een kantine of clubhuis waar alcoholische drank wordt verkocht, is een vergunning in het kader van de Drank- en Horecawet nodig. Bovendien is het sinds 1 november 2000 verplicht een bestuursreglement hebben en moeten de barmedewerkers (of in ieder geval een aantal van hen) beschikken over het diploma Sociale Hygiëne. Duidelijke informatie hierover en een model bestuursreglement zijn te verkrijgen via het NOB-bondsbureau.
Informeert bij je Gemeente voordat een verenigingscompressor wordt geplaatst. Het plaatsen en het gebruik zijn gebonden aan een gemeentelijke Milieuv vergunning.
Evenementen in een vaarwater moeten vooraf 'aangevraagd' worden bij de vaarwegbeheerder volgens het Binnenvaartpolitiereglement.

Stel de vrijwilligers op de hoogte van vergunningsvoorwaarden.
Indien er voorwaarden aan een vergunning verbonden zijn, draag er dan zorg voor dat de vrijwilligers die hiermee te maken hebben van deze voorwaarden op de hoogte zijn. Reik aan hen bijvoorbeeld een kopie uit.

Verzekering

Zorg ervoor dat voor de vrijwilligers een aansprakelijkheidsverzekering wordt afgesloten.
De NOB heeft voor haar leden een verzekering afgesloten. Meer informatie hierover kun je opvragen via de NOB-site of bij het NOB bondsbureau info@onderwatersport.org.

Zorg ervoor dat accommodatie die eigendom is van de vereniging verzekerd is.
Een opstal-, maar ook een goederen-/inventarisverzekering voor de verenigingsmaterialen is noodzakelijk.

Zorg ervoor dat vervoermiddelen die eigendom van de vereniging zijn verzekerd zijn.
Niet iedereen die een aanhangwagen kan trekken achter zijn auto beschikt over een verzekering die ook de aanhangwagen dekt. Informeert naar de stand van zaken.

Gebouwen en terreinen

Gehuurde accommodatie

Overleg regelmatig met de beheerder van gebouw (en) en/of terreinen over:

- Veiligheid voor bezoekers
 - Onderhoud van gebouwen en terreinen
 - Voorzieningen voor calamiteiten (EHBO, brandblusapparatuur enzovoort),
 - Hygiëne en schoonmaak
 - Verlichting op en rondom het terrein.
- Bij grote gebreken en direct waarneembare gevaren, de accommodatie niet gebruiken.

Eigen accommodatie

Wanneer de accommodatie eigendom van de duikvereniging is, ben je uiteraard zelf verantwoordelijk voor deze aspecten. Vragen als:

- is er een onderhoudsplan?
- is er een procedure voor het melden van tekortkomingen of mankementen?
- zijn alle vrijwilligers zijn op de hoogte van de meldingsprocedure van tekortkomingen?
- zijn er voldoende toiletten, van sekse gescheiden en kan men er de handen wassen?
- is een beveiligingsplan voor diefstal en vernieling?

Vluchtroutes

Houd de vluchtroutes vrij van obstakels. Zorg voor duidelijke bordjes UIT, die blijven branden bij stroomuitval.

Materialen en vervoermiddelen

Veilig gebruik

De vrijwilligers zijn geïnstrueerd over het veilig gebruik van apparatuur en materialen.

Mankementen

Schrijf een procedure voor het melden van tekortkomingen of mankementen.
Stel alle vrijwilligers op de hoogte van deze meldingsprocedure.

Veiligheid vervoermiddel

Zorg dat vervoermiddelen van de duikvereniging een goed onderhoudsschema hebben en voer dit uit.

Zorg voor voldoende veiligheidsvoorzieningen in de vervoermiddelen.

Overweeg de volgende voorzieningen:

- een goed instelbare stoel, hands-free bediening van een eventueel aanwezige autotelefoon
- traliewerk tussen bagageruimte en zitplaats, als regelmatig lading meegenomen wordt
- verbandtrommel, een hulpmiddel voor het doorsnijden van veiligheidsgordels en inslaan van ruiten.

Zorg voor de juiste verzekering en een geldige APK-keuring.

Een aanhangwagen heeft ook regelmatig onderhoud nodig. Zorg voor duidelijk aanwezige tekst m.b.t. maximum laadvermogen, totaal gewicht, bandenspanning e.d. zodat de bestuurder kan controleren of die aanhangwagen wel achter zijn voertuig gekoppeld mag worden.

Bestuursactiviteiten en redactiewerk

- Beeldscherm** Zorg voor een goede stoel, goede beeldschermtafel en een goed instelbare pc. Regels over beeldschermwerk kun je terugvinden bij de Arbeidsinspectie die over dit onderwerp een handzaam boekje heeft.
- Klimaat** Zorg bij vergaderingen en andere bijeenkomsten voor een ruimte met voldoende ventilatie en neem om het uur een korte pauze.
Spreek af dat er tijdens vergaderingen niet gerookt wordt.
Roken in de pauze in een andere ruimte.
- Overige risico' s** Zoals in de inleiding is vermeld, is het niet mogelijk alle risico' s op te nemen. Als bestuur moet je dus aan de check de risico' s toevoegen die specifiek en extra voor jouw vereniging van belang zijn.
De duikvereniging heeft een eigen onderwaterhuis beschikbaar. Hiervoor zullen specifieke regels opgesteld moeten worden m.b.t. veiligheid, onderhoud en gebruik.

Deel 2 - De instructeur en duikevenementen

Inleiding

De regels ingevolge het Arbo-besluit zijn van toepassing indien sprake is van een gezagsverhouding. Zodra de vereniging opdracht geeft tot het verzorgen van instructie, bijvoorbeeld in de vorm van een cursusplan of opleidingsovereenkomst ontstaat de gezagsverhouding, waarbij zoals gezegd een vergoeding van kosten of het anderszins verstrekken van een beloning geen rol speelt. Het bestuur heeft een *zorgplicht* voor deze instructeurs, trainers en begeleiders.

Tussen de NOB en de sportduikinstructeur ontstaat vrijwel nooit een gezagsverhouding. Het feit dat de instructeur zich moet houden aan de regels van de NOB, zoals de Richtlijnen voor Veilig Duiken is op zich onvoldoende om een gezagsverhouding vast te stellen.

Dit deel 2 'De instructeur en duikevenementen' bevat specifieke informatie over:

- Duikinstructie
- Duikactiviteiten in binnenwater
- Duikactiviteiten in buitenwater
- Hulpverlening

Aandachtspunten **Maatregelen en adviezen**

Duikinstructie

Organisatie

Leg duidelijk vast wat de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de instructeurs en trainers zijn.

- Het trainingsschema biedt hiervoor mogelijkheden.

Grenzen

Met name voor de instructeurs zijn in het Arbo-besluit regels opgenomen die betrekking hebben op werken onder overdruk.

Instructeurs werken onder water en daarmee onder overdruk.

- Deze regels zijn vermeld in afdeling V, artikel 6.13 tot en met 6.20, artikel 6.27, eerste lid, en artikel 9.5 lid d. In artikel 6.13 is evenwel een aantal regels niet van toepassing verklaard op de arbeid in een gezagsverhouding, bestaande uit de instructie van sportduikers. Deze vrijstelling geldt voor zover sprake is van duiken tot:
 - maximaal 50 meter
 - met een maximale decompressietijd van 20 minuten
 - en een partiële zuurstofdruk tot maximaal 1,4 atmosfeer (1,4.105 Pa)
 - er moet deugdelijk materiaal dat in goede staat verkeert ter beschikking worden gesteld, en voldoende ademgas van goede kwaliteit
 - degene die de arbeid verricht, moet fysiek en psychisch in een zodanige toestand verkeren dat hij in staat is de gevaren te onderkennen, te voorkomen of te beperken
 - er moet nabij de plaats van arbeid een adequate eerste hulpuitrusting aanwezig zijn;
 - De EHBDO uitrusting is adequaat indien:
 - deze wordt vastgesteld in overeenstemming met de NOB richtlijnen;

- een zuurstofkoffer, een verbandtrommel A, een isolatiedeken en 1 liter isotone (sport)drank daarvan deel uitmaakt.

Werkinstructie

Vanzelfsprekend voert de sportduikinstructeur de instructies uit overeenkomstig de gangbare regels voor veilig duiken, zoals deze gelden voor het sportduiken; daartoe heeft hij de vereiste opleiding binnen zijn sportduikorganisatie met goed gevolg doorlopen.

Wat de NOB betreft, gelden tevens de Richtlijnen voor Veilig Duiken. Als het van toepassing zijnde instructieboek of de lesbrief aanwezig is op de locatie en verder door de duikcoördinator de Richtlijnen voor Veilig Duiken van de NOB in acht worden genomen, dan wordt in vrijwel alle gevallen gehandeld zo niet in de letter dan toch wel de geest van het Arbobesluit en de Beleidsregels Arbowet.

Controle

Controleer de bevoegdheden van instructeurs

- Stel vast of de brevetbevoegdheid overeenkomt met het niveau van de te geven instructie
- Vraag om een geldige licentie en controleer een geldige medische verklaring.

Opleiding

Is de opleiding en begeleiding van trainers en begeleiders door de coördinerende instructeur goed geregeld?

- De vereniging kan aansprakelijk worden gesteld voor eventuele ongevallen als de vrijwilligers niet voldoende worden opgeleid en begeleid.

Zorg ervoor dat de werktijden van de instructeurs, trainers en/of begeleiders niet te lang zijn. Plan voldoende pauze tussen de lessen of regel aflossing tijdens de activiteiten.

Zorg ervoor dat de (les)materialen van voldoende kwaliteit zijn en ook goed onderhouden worden.

- Houd een logboek bij waarin het periodiek onderhoud wordt bijgehouden.
- Leg storingen aan apparatuur vast.

Hulpverlening

Train instructeurs, trainers en begeleiders in het omgaan met emotionele gebeurtenissen.

Train instructeurs, trainers en begeleiders in het omgaan met hulpverleningsmateriaal.

- Zorg dat iedere instructeur, trainer en begeleider kan omgaan met een zuurstofkoffer.
- Zorg voor goede nazorg wanneer vrijwilligers betrokken zijn geweest bij een emotionele gebeurtenis
- Een goede manier van oefenen is het doen van een ongevals simulatie met je instructeurs, trainers en begeleiders. Via www.nobshop.org is het boekje "Ongevals simulatie" te bestellen. Het grootste rendement van een dergelijke activiteit ligt bij de grondige evaluatie van wat er goed ging en wat nog verbeterd kan worden.

Conflicten

Zorg voor goede afspraken over hantering van eventuele conflicten tussen bestuur en vrijwilligers.

- Leg deze afspraken vast in bijvoorbeeld het huishoudelijk reglement.

Ongevallenregistratie

Schrijf een plan (wie en hoe) voor melding, registratie en rapportage van ongevallen. Je moet alle ongevallen registreren waarbij sprake is van ziekteverzuim (ook voor het normale werk). Wanneer het een ongeval betreft met ernstig lichamelijk letsel of de dood als gevolg, dan moet je het ongeval melden aan de Arbeidsinspectie.

- Een ongeval is als ernstig te beschouwen wanneer iemand:
 - binnen 24 uur na het ongeval naar het ziekenhuis wordt gebracht
 - blijvende gezondheidsschade oploopt.

Bij alle duikincidenten en duikongevallen wordt de DOSA ingelicht.

Duikactiviteiten in binnenwater

Het ligt in de lijn van het bestuur om te zorgen voor goede accommodatie.

Denk aan:

- Overleg vooraf met de eigenaar/ beheerder van de accommodatie over de veiligheid van de accommodatie. Denk daarbij aan het gebouw, de zaal, het terrein, het zwembad) en de inrichting ervan.

Denk daarbij bijvoorbeeld aan voorzieningen voor calamiteiten (EHBO, zuurstofkoffer, brandblusapparatuur etc.), hygiëne en schoonmaak, verlichting op en rondom het terrein.

Zorg voor een veilige omgeving.

- Verwijder losliggende voorwerpen waar men over kan struikelen.
- Stel duidelijke regels over gebruik van materiaal.
- Laat niet met harde ballen en andere rondvliegende voorwerpen, die gevaar kunnen opleveren buiten de aangewezen plaatsen sporten of spelen. Houd omstanders op voldoende afstand. Voorkom verwonding door rondvliegende voorwerpen.

Zorg voor voldoende instructeurs, begeleiders, toezichthouders.

- Afhankelijk van de overzichtelijkheid van de accommodatie kan het noodzakelijk zijn meerdere vrijwilligers toezicht te laten houden op de activiteiten. Een persoon kan niet alles zien en tegelijk instructie geven!

Duikactiviteiten in het buitenwater

Klimaat

Vooral bij buitenwateractiviteiten is er veel kans op tocht of hinderlijke koude wind. Verstrek eventueel passende kleding aan de duikcoördinator of bootbemanning of geef daar goede instructies voor.

- Denk bijvoorbeeld aan een omkleedtent.
- Zorg ervoor dat vrijwilligers het water opgaan met voldoende beschermende kleding voor wisselende weersomstandigheden (zon, regen, kou).
- Verstrek voldoende goedzittende zwemvesten, zorg dat er reddingsmiddelen (boei, touw, haak enzovoort) bij de hand zijn.

Controleer de (onderwater)omgeving op obstakels.

- Geef een briefing over de situatie ter plaatse (ook onder water).
- Staan er geen visnetten in de buurt?
- Liggen er scherpe voorwerpen langs de kant?
- Hoe is de waterkwaliteit (denk hierbij aan de Ziekte van Weil)?

Zorg dat de (duik)coördinator goed herkenbaar is.

De (duik)coördinator een veiligheidsvest laten aantrekken voorkomt dat men in geval van nood moet zoeken.

Zorg voor toezicht en waarborg hulpverlening.

- Een duikcoördinator en een stand-by duiker bij ieder evenement.
- Overweeg of het noodplan dat je voor de duikvereniging hebt opgesteld, wel voorziet in de omstandigheden tijdens activiteiten op het water. Maak zo nodig een aangepast plan voor deze activiteiten.
- Wanneer je op het water bent, kunnen externe hulpverlenende instanties niet altijd snel ter plekke zijn. Dit betekent dat je zelf beter op dergelijke situaties voorbereid moet zijn.

EHB(D)O

Er moet nabij de plaats van arbeid een adequate eerste hulpuitrusting aanwezig zijn

- De EHBDO-uitrusting is adequaat indien:
 - deze wordt vastgesteld in overeenstemming met de NOB- richtlijnen;
 - een zuurstofkoffer, een verbandtrommel A, een isolatiedeken en 1 liter isotone (sport)drank daarvan deel uitmaakt.

Ademgas

In de Arbo-beleidsregels zijn richtlijnen vermeld met betrekking tot toezicht op de samenstelling van ademgas. Het betreft de verplichting voor de duikcoördinator om bij het gebruik van ademgas anders dan lucht te vragen naar de samenstelling. Het gasmengsel moet door de duiker net vóór de aanvang van een duik op samenstelling zijn gecontroleerd.

Het is niet mogelijk hier alle risico's op te nemen.

Het bestuur moet dus aan de check de risico' s toevoegen die specifiek en extra voor de eigen vereniging van belang zijn.

Voorbeeld:

De duikvereniging heeft een duikschip in beheer. Hiervoor zullen specifieke regels opgesteld moeten worden m.b.t. veiligheid rond opleiding en instructie. Dit komt door de afwijkende bevoegdheden van de kapitein op het schip.

Voorbeeld:

Bootbestuurders dienen een geldig vaarbewijs te hebben.

Deel 3 - Materialen en de bar

'Materialen en de bar' bevat specifieke informatie over:

- Technische werkzaamheden
- Bar bediening door vrijwilligers

Aandachtspunten *Maatregelen en adviezen*

Materiaal

Algemeen

Met de eigenaar/beheerder van de accommodatie wordt regelmatig overlegd over de veiligheid van de inrichting van de accommodatie. Wanneer de toestellen of materialen eigendom van de vereniging zijn, ben je zelf uiteraard verantwoordelijk voor deze aspecten.

Beschadigingen aan toestellen en andere materialen worden gemeld aan de beheerder van de accommodatie.

Beschadigde of niet goed functionerende toestellen en andere materialen niet gebruiken.

Er worden geen toestellen of andere materialen voor nooduitgangen geplaatst.

Veilig gebruik

De vrijwilligers zijn geïnstrueerd over het veilig gebruik van toestellen en materialen.

Mankementen

Er is een procedure voor het melden van tekortkomingen of mankementen. Registratie van de meldingen verdient aanbeveling, zo kan een volgende vrijwilliger zien dat een schade of mankement al is gemeld, wanneer en door wie.

Een onderhoudskaart voor materialen geeft duidelijkheid voor de gebruikers en onderhoudsmedewerkers over de toestand van het materiaal.

Compressor

Zorg ervoor dat de apparatuur voldoende beveiligd is tegen knellen en snijden.

Scherpe delen en draaiende delen dienen te zijn afgeschermd.

Zorg dat vrijwilligers opgeleid zijn voor het gebruik van compressoren. Het verdient aanbeveling altijd met twee personen tijdens het gebruik van een compressor aanwezig zijn.

Stel een onderhoudsplan op voor een compressor.

Zorg ervoor dat de compressor periodiek wordt gekeurd door een deskundige. Laat het onderhoud alleen door deskundigen verrichten.

Houd een onderhoudsoverzicht bij van de compressor.

Geluid

Gebruik lawaaierige apparatuur zo veel mogelijk in een aparte, afgesloten ruimte. Zo hebben anderen minder last van het geluid.

Stel gehoorbescherming ter beschikking wanneer vrijwilligers met lawaaige apparatuur werken.

Gehoorschade kan optreden wanneer mensen regelmatig worden blootgesteld aan een geluidsniveau van 80dB(A) of meer. Hiervan is waarschijnlijk sprake wanneer je elkaar moeilijk kunt verstaan op een afstand van een meter. De meeste compressoren produceren meer dan deze

geluidhoeveelheid.

Veiligheid

Tijdens het gebruik van (duik)materialen dient voortdurend de veiligheid van de gebruikers en omstanders in het oog gehouden te worden. Zorg dat bijvoorbeeld duikflessen op een veilige manier worden opgeslagen en zo veel mogelijk tegen (om)vallen worden gezekerd.

Bar - kantine

Alcohol

Zorg voor een bestuursreglement met betrekking tot het nuttigen van alcoholhoudende dranken. Een model-bestuursreglement kun je aanvragen bij het NOB-bondsbureau via info@onderwatersport.org.

Lichamelijke belasting

Vervoer zware middelen (kratten, vaten e.d.) zo veel mogelijk met een steekwagen.
 Zorg dat de opslagruimte goed toegankelijk is.
 Plaats keukenapparatuur op werkhoogte.
 Creëer een voldoende breed looppad achter de bar.
 Plaats veel gebruikte producten zo veel mogelijk op reikhoogte.
 Zorg ervoor dat de werktijden van de vrijwilligers niet te lang zijn.
 Maak een rooster met daarop werktijden en pauzes.

Veiligheid

Beschikt de bar over een biertap? In de ruimte waar de flessen koolzuurgas staan, mag eventueel weggelekt gas zich niet ophopen. Zorg daarom voor goede ventilatie in deze ruimte.
 Het grootste risico van koolzuurgas is dat het bij ontsnapping de noodzakelijke zuurstof verdringt waardoor verstikkingsgevaar ontstaat.
 Verwissel de koolzuurgasflessen zorgvuldig. Controleer de aansluitingen van de koolzuurgasflessen regelmatig.

Voorkom gladde keukenvloeren door gemorste stoffen zo snel mogelijk op te ruimen.

Voorkom een gladde vloer door het aanbrengen van een slipvaste vloer of door een bestaande vloer op te ruwen.
 Keukenapparatuur is goed beveiligd: beveiligingen tegen snijden, knellen; beveiligingen tegen ongewenst openen tijdens gebruik.

Vrijwilligers zijn goed geïnstrueerd om veilig met de keukenapparatuur te kunnen werken.

Er is gezorgd voor een voorziening om gebroken glas veilig op te kunnen ruimen.

In de keuken, bar en/of kantine zijn voldoende brandblusmiddelen aanwezig. Denk aan een brand blusdeken bij het gasfornuis of hulpmiddelen om 'vlam in de pan' te kunnen doven bij frituurapparatuur.

Hygiëne

Zorg voor passende scholing.
 Ga na of het diploma Sociale Hygiëne vereist is dan wel een horecadiploma. Nadere informatie hierover kun je opvragen bij het NOB bondsbureau.

Onderhoud de afzuigkap in de keuken regelmatig en reinig of vervang filters tijdig.

Schoonmaakmiddelen

Zorg ervoor dat de vrijwilligers geïnformeerd zijn over de risico's van de schoonmaakmiddelen die ze gebruiken.

Schoonmaakmiddelen zijn gevaarlijke stoffen. Het zijn bijvoorbeeld bijtende stoffen, zoals chloorbleekloog of sterke zuren. Je herkent ze aan de oranje pictogrammen op de verpakking. Vervang deze middelen zoveel mogelijk door niet of minder schadelijke middelen.

Zorg tevens voor een goede gebruiksinstructie van de middelen.

Zorg ervoor dat voldoende beschermingsmiddelen aanwezig zijn voor het werken met schoonmaakmiddelen. Bijvoorbeeld geschikte handschoenen en eventueel een beschermend schort.

Sla de schoonmaakmiddelen op in een aparte, afgesloten kast.

Geluid

Is het geluid van de muziek begrensd?

Teveel lawaai geeft aantoonbare gehoorschade, het is daarom raadzaam de geluidsinstallatie te begrenzen.

Let op overige wetgeving

Duikmateriaal

Voor de opslag van drukhouders gelden, afhankelijk van de hoeveelheid, aparte regels op grond van de milieuwetgeving.

Informeer bij uw gemeente als u een grote hoeveelheid persluchtflessen wilt opslaan in het door u gehuurde zwembad. Hoe men hiermee omgaat, verschilt per gemeente.

Compressor

Voor het gebruik van een compressor waarmee lucht voor de clubleden en/of derden wordt geleverd, gelden regels op grond van de milieuwetgeving en warenwet.

Op grond van de milieuwetgeving kunnen eisen gesteld worden ter beperking van geluidsoverlast en andere gevaren. Informeer bij uw gemeente.

Op grond van de warenwetgeving worden eisen gesteld aan de kwaliteit van het door u geleverde product. Neem adequate maatregelen om de kwaliteit te waarborgen en houd hiervan registratie bij.

Let bij aanschaf op een CE-keurmerk.